

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра класичної філології

Затверджено

На засіданні кафедри класичної філології
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30. 08.2023 р.)

Завідувач кафедри Б. В. Чернок

Силабус навчальної дисципліни

«Антична поезія: перекладознавчий аспект»,»,

що викладається в межах ОП «Класична філологія та англійська мова» другого
(магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності 035. Філологія
спеціалізації 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно)

Львів - 2023

**Силабус курсу «Антична поезія: перекладознавчий аспект»
2023/ 24 навчального року**

Назва курсу	Антична поезія: перекладознавчий аспект
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра класичної філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія, спеціалізація 035.08 Класичні мови і літератури (переклад включно)
Викладачі курсу	Содомора Андрій Олександрович, кандидат філологічних наук, професор кафедри класичної філології
Контактна інформація викладачів	andrij.sodomora@lnu.edu.ua, тел. (032) 2394138 https://lingua.lnu.edu.ua/employee/sodomora-andrij-oleksandrovych м. Львів
Консультації по курсу відбуваються	щовівторка, 13.00-14.30 год. (вул. Університетська, 1, ауд. 436) Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	http://lingua.lnu.edu.ua/course/poetica-antiqua
Інформація про курс	Дисципліна «По Антична поетика» є однією із вибірових дисциплін зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.08 Класичні мови та літератури (переклад включно) для освітньої програми «Класична філологія та англійська мова», другого (магістерського) рівня вищої освіти, яка викладається у 1 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	У курсі методом повільного читання і філологічної герменевтики на конкретних поетичних зразках розкривається природа античної поетики.
Мета та цілі курсу	навчити студентів розуміти античну поезію, дати відомості про роль різнорівневих мовних засобів у творенні образності твору.
Література для вивчення дисципліни	Базова: <ol style="list-style-type: none"> 1. Содомора А. Студії одного вірша.— Львів, 2006 2. Содомора А. Жива античність. – Львів, 2012. 3. Содомора А. Афористичні етюди. Львів, 2016 4. Білецький О.І. Антична література. Хрестоматія. — К., 1968. 5. Квінт Горацій Флакк. Твори.— К., 1982 6. Тіт Лукрецій Кар. Про природу речей.—К., 1988 7. Публій Овідій Назон. Метаморфози. —К., 1985 (Харків, 2006; 2008) Допоміжна: <ol style="list-style-type: none"> 1. Пащенко Н. І., Пащенко В. І. Антична література.—К., 2003 2. Маслоук В.П. Латиномовні поетики і риторики XVII—першої половини XVIII ст. та їх роль у розвитку теорії літератури на Україні. – К., 1983

	<p>http://litopys.org.ua/masluk/mas.htm</p> <p>3. Чижевський Д. Українське літературне бароко. К., 2003</p> <p>4. The Cambridge History of Literary Criticism – vol. 3 : Renaissance. – Cambridge, 2008</p> <p>Інформаційні ресурси</p> <p>1. Ізборник: Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації – http://izbornyk.org.ua/</p> <p>2. The Latin Library: http://www.thelatinlibrary.com (латинські тексти)</p> <p>3. Bibliotheca Augustana: http://www.hs-augsburg.de/~harsch/augustana.html (тексти)</p> <p>4. IntraText Digital Library: http://www.intratext.com/Catalogo/ (тексти + конкорданції)</p> <p>5. Perseus Project: http://www.perseus.tufts.edu/hopper/collection?collection=Perseus:collection:Greco-Roman (тексти, інші матеріали)</p> <p>6. Bibliographia Latina selecta: http://mvdpoel.ruhosting.nl/bibliografie/indexgeneralis.htm</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	3 кредити ECTS. Лекційні – 32 год, самостійна робота – 58 год.
Очікувані результати навчання	<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог (ІК).</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 7).</p> <p>2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 8).</p> <p>3. Здатність проведення досліджень на належному рівні (ЗК 11).</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>1. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства (ФК 2).</p> <p>2. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки (ФК 3).</p> <p>3. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/ мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів (ФК 4).</p> <p>4. Здатність застосовувати поглиблені знання з класичних та англійської мов для вирішення професійних завдань (ФК 6).</p> <p>5. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату (ФК 8).</p> <p>6. Володіти практичними навичками інтерпретації та</p>

	<p>лінгвостилістичного аналізу оригінальних іншомовних різножанрових текстів (ФК 10)</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації (ПРН 6). 2. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства (ПРН 8). 3. Збирати й систематизувати мовні та літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (ПРН 10). 4. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних (ПРН 11). 5. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання класичних та англійської мов для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог (ПРН16). 6. Інтерпретувати, перекладати та здійснювати лінгвостилістичний аналіз оригінальних іншомовних різножанрових текстів (ПРН 19). <p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>знати: картину літературного процесу епохи Августа, основні фігури і тропи, засоби поетичної мови; літературознавчу термінологію, характерні ознаки творів певного літературного роду, жанру.</p> <p>вміти: читати, перекладати та здійснювати лінгвостилістичний аналіз поетичних творів написані різними віршованими розмірами; вирізняти мовностилістичні засоби, риторичні фігури, тропи та інформацію історичного та реально-прагматичного характеру; реалізувати навички поетологічного аналізу та аналізу версифікаційних особливостей літератури; послуговуватися оригінальними текстами для аналізу адекватності наявних перекладів, перевірки варіантів відтворення фразеологізмів, ідіоматичних висловів та гри слів, а також лексичних особливостей мови перекладу; розуміти метричні особливості, правильність постановки наголосу та інтонації у віршованій строфі, дотримання пауз; використовувати отримані знання для написання наукового тексту, правильного підходу до філологічного дослідження.</p>
Ключові слова	поетика, Гораций, Овідій, поезія доби Августа
Формат курсу	Дистанційний
Теми	<p>Проведення лекцій та консультації для кращого розуміння тем</p> <p>Тема 1. Поезія доби Августа. Літературні кола (меценат Мессала). Поезія і суспільно-політичне життя.</p> <p>Тема 2. Поет і суспільство. Vates Romanus. Populus Romanus. Vulgus.</p> <p>Тема 3. Слово і поступ (Гораций, оди 1-10). Слово мовлене і</p>

	<p>слово писане.</p> <p>Тема 4. Вергілій – Гомер. Горацій і лесбійські поети. Ars Poetica у розумінні Горація. Слово і образ. Образ і думка.</p> <p>Тема 5. Слово у поетичному контексті: iunctura verborum. Полісемія слова і поетичний образ.</p> <p>Тема 6. Екстенсивна і інтенсивна поетика (Овідій – Горацій).</p> <p>Тема 7. Поетичне слово – живопис – архітектура: зір і слух.</p> <p>Тема 8. Контраст і його емоційна функція. Color in antiquitate.</p> <p>Тема 9. Інверсія: безладний розсів слів чи досконала гармонія.</p> <p>Тема 10. Ритм (звук). Його образотворча, експресивна і звукова функція. Неперекладність звукових образів.</p> <p>Тема 11. Афоризм. Поетична формула. Стислість латинської мови. Гра слів. Поняття «відкритий текст», «духовний простір».</p> <p>Тема 12. «Вічні теми» в опрацюванні поетів Августової доби. Їхнє відлуння (запозичення, наслідування, ремінісценції) в літературі нових часів, зокрема, - в українській літературі.</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці I семестру усний
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з латинської та грецької мов, античної літератури та вступу до літературознавства
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	словесні методи (лекції, бесіди з елементами формування проблемних завдань); наочні методи (мультимедійні презентації); практичні методи (читання, переклад); проблемно-пошукові (виконання завдань самостійної роботи, спр. змованих на активізацію отриманих знань під час аудиторних занять та виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності).
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальнонавчаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: 2 творчі роботи— максимальна оцінка 30 балів (30x2= 60 балів); поточне оцінювання - максимальна оцінка 20 балів; самостійна робота — максимальна оцінка- 20 балів. Підсумкова максимальна кількість балів 100. Академічна доброчесність: Очікується, що при виконанні письмових робіт студенти не вдаватимуться до списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про

	<p>неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали отримані за творчі роботи, поточне оцінювання та самостійну роботу. При цьому враховуються присутність на заняттях та активність студентів; недопустимість списування, несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p>
Питання до заліку	<p>1. Поезія доби Августа. Літературні кола (меценат Мессала). Поезія і суспільно-політичне життя. — 2. Поет і суспільство. Vates Romanus. Populus Romanus. Vulgus. — 3. Слово і поступ (Горацій, оди 1-10). Слово мовлене і слово писане. — 4. Вергілій – Гомер. Горацій і лесбійські поети. Ars Poetica у розумінні Горація. Слово і образ. Образ і думка. — 5. Слово у поетичному контексті: iunctura verborum. Полісемія слова і поетичний образ. — 6. Екстенсивна і інтенсивна поетика (Овідій – Горацій). — 7. Поетичне слово – живопис – архітектура: зір і слух. — 8. Контраст і його емоційна функція. Color in antiquitate. — 9. Інверсія: безладний розсів слів чи досконала гармонія. — 10. Ритм (звук). Його образотворча, експресивна і звукова функція. Неперекладність звукових образів. — 11. Афоризм. Поетична формула. Стислість латинської мови. Гра слів. Поняття «відкритий текст», «духовний простір». — 12. «Вічні теми» в опрацюванні поетів Августової доби. Їхнє відлуння (запозичення, наслідування, ремінісценції) в літературі нових часів, зокрема, - в українській літературі.</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостій-	Література. Інтернеті	Ресурси в	Завдання, год	Термін виконання

		на, дис- кусія, гру- пова робо- та)			
1 / 2020 / 2 год	1. Поезія доби Августа. Літературні кола (меценат Мессала). Поезія і суспільно- політичне життя.	практ ичне	Содомора А. Студії одного вірша.— Львів, 2006		
2 / 2020 / 2 год.	2. Поет і суспільство. Vates Romanus. Populus Romanus. Vulgus.	практ ичне	Содомора А. Жива античність. – Львів, 2012.		
3 / 2020 / 2 год	3. Слово і поступ (Гораций, оди 1-10). Слово мовлене і слово писане.	практ ичне	Білецький О.І. Антична література. Хрестоматія. — К., 1968.		
4 / 2020 / 2 год.	4. Вергілій – Гомер, Гораций і лесбійські поети. Ars Poetica у розумінні Горация. Слово і образ. Образ і думка.	практ ичне	Квінт Гораций Флакк. Твори.— К., 1982		
5 /2020 / 2 год.	5. Слово у поетичному контексті: iunctura	практ ичне	Тит Лукрецій Кар. Про природу речей.—К., 1988		

	verborum. Полісемія слова і поетичний образ.				
6 / 2020 / 2 год.	6. Екстенсивна і інтенсивна поетика (Овідій – Горацій).	практ ичне	Публій Овідій Назон. Метаморфози. —К., 1985 (Харків, 2006; 2008)	Творче завдання за підсумками першого тематичного модуля, 70 год.	
7 / 2020 / 2 год.	7. Поетичне слово – живопис – архітектура: зір і слух.	практ ичне	Пащенко Н. І., Пащенко В. І. Антична література.—К., 2003		
8 / 2020 / 2 год.	8. Контраст і його емоційна функція. Color in antiquitate.	практ ичне	Чижевський Д. Українське літературне бароко. К., 2003		
9 / 2020 / 2 год.	9. Інверсія: безладний розсів слів чи досконала гармонія.	практ ичне	Содомора А. Жива античність. – Львів, 2012.		
10 /2020 / 2 год.	10. Ритм (звук). Його образотворча, експресивна і звукова функція. Неперекладні сть звукових образів.	практ ичне	Содомора А. Студії одного вірша.— Львів, 2006		
11 / 2020 / 2 год.	11. Афоризм. Поетична формула. Стислість латинської мови. Гра слів. Поняття	практ ичне	Чижевський Д. Українське літературне бароко. К., 2003		

	«відкритий текст», «духовний простір».			
12 / 2020 / 2 год.	12. «Вічні теми» в опрацьованні поетів Августової доби. Їхнє відлуння (запозичення, наслідування, ремінісценції) в літературі нових часів, зокрема, - в українській літературі.	практичне	Квінт Горацій Флакк. Твори.— К., 1982	Творче завдання за підсумками другого тематичного модуля, 70